

انتشارات سازمان مجتبی

آموزش های حسی پیش از ازدواج از دیدگاه اسلام

چاپ اول

تألیف:

دکتر علی نقی فقیه‌هی
دانشیار دانشگاه قم

سرشناسنامه : فقیهی، علی نقی، ۱۳۳۵ -
 عنوان و نام پدیدآور : آموزش های جنسی پیش از ازدواج از دیدگاه اسلام / تألیف علی نقی فقیهی.
 مشخصات نشر : تهران: سازمان بهزیستی، ۱۳۹۷
 مشخصات ظاهری : ۲۷۲ ص
 شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۶۵۶۹-۴۸-۲
 وضعیت فهرست نویسی: فیپا
 یادداشت : کتابنامه، ص ۲۵۹-۲۷۲؛ همچنین بصورت زیرنویس.
 موضوع : اسلام و مسائل جنسی
 موضوع : زناشویی- مسائل جنسی
 موضوع : زناشویی- مسائل جنسی- جنبه های مذهبی- اسلام
 شناسنامه 'فزود : سازمان بهزیستی کشور
 رده بندی کنگر : ۷۸۱۳۹۱/ف ۷۷/ BP۲۳۰
 رده بندی دیویی : ۲۹۷ ۲۸۰
 شماره کتابشناسی ملی : ۳۵۳۷۵ ۲

انشارات سازمان بهزیستی

آموزش های جنسی پیش از ازدواج از دیدگاه اسلام

تألیف: علی نقی فقیهی
 ناشر: سازمان بهزیستی کشور
 اجرا: اداره کل روابط عمومی و امور بین الملل
 طراحی جلد و صفحه آرای: آرزو کرمی (OPUB)
 چاپ اول: ۱۳۹۷
 شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه
 قیمت: اهدایی

فهرست مطالب

۱۱	مقدمه سازمان
۱۳	پیشگفتار
۱۵	بخش اول: کلیات و تعاریف
۱۷	فصل اول: کلیات
۱۹	هدف از آموزش جنسی پیش از ازدواج
۲۱	تجربیات علمی و ضرورت آموزش جنسی پیش از ازدواج
۲۵	فصل دوم: تعاریف
۲۷	مفهوم آموزش جنسی
۲۸	مفهوم سائق جنسی
۸۲	نقش سائق جنسی در زندگی انسان
۳۰	مفهوم غریزه جنسی
۳۲	مفهوم روابط جنسی
۳۵	بخش دوم: دختر و پسر در دوران پیش از ازدواج
۳۷	فصل سوم: ویژگی های جنسی دختر و پسر جوان
۳۹	تعریف دوران پیش از ازدواج
۲۴	۱- ویژگی های جسمی، حسی و حرکتی
۵۴	۲- ویژگی های روان شناختی
۴۸	۳- ویژگی های اجتماعی
۵۱	نگرش اسلام نسبت به زن و مرد

فصل چهارم: روابط دختر و پسر (معیارها و حریم ها)..... ۵۵

روابط آدم و حوا، اولین روابط انسانی..... ۵۷

مدیریت روابط دختر و پسر..... ۵۷

معیار فطری، ریشه معیارهای دیگر..... ۵۸

قرآن و ارتباط دختر و پسر..... ۵۸

معیارهای روابط سالم..... ۶۰

۱- حیا..... ۶۰

احادیث و آثار حیا..... ۲۶

روش های پرورش حیا..... ۶۳

۲- ازدواج..... ۴۶

۳- صحت جنسی..... ۶۵

زمینه سارمای ربط نسلی..... ۶۸

پیامدهای روابط ناسالم دختر و پسر..... ۶۹

چگونگی کنترل روابط ناسالم..... ۶۹

فصل پنجم: انحرافات جنسی، تعریف، عوامل و راه های پیشگیری..... ۷۵

تعریف انحراف جنسی..... ۷۷

نقش اختیار در نابهنجاری های جنسی..... ۸۱

انواع نابهنجاری های جنسی..... ۸۲

۱- استمناء و استشهائ..... ۸۲

۲- همجنس گرایی..... ۸۵

۳- زنا و روسپیگری..... ۹۳

۴- نظربازی یا تماشگری جنسی..... ۹۵

۵- مصافحه مرد با زن..... ۹۶

۶- مالش مرد به زن..... ۹۷

۷- تشابه به جنس متفاوت..... ۹۷

۸- آمیزش با حیوان یا حیوان بازی..... ۹۹

۹- بچه بازی..... ۹۹

۱۰- نمایشگری..... ۱۰۱

پیشگیری و درمان نابهنجاری های جنسی..... ۱۰۴

۱- اجرای فرایند تربیت صحیح جنسی..... ۱۰۴

۲- رشد عالی تقوا و نظارت درونی..... ۱۰۴

۳- نظارت اجتماعی..... ۱۰۶

نظارت اجتماعی و اینترنت..... ۱۰۷

نظارت خانوادگی..... ۱۰۸

- ۴- مراقبه های فردی ۱۰۹
- ۵- توجه به عوارض نابهنجاری های جنسی ۱۲۲

بخش سوم: دختر و پسر در دوران آشنایی ۱۲۷

فصل ششم: آمادگی های رشدی دختر و پسر برای ازدواج ۱۲۹

- رشد جنسی ۱۳۱
- رشد ستی ۱۳۲
- سن ازدواج در معد رمین علیهم السلام ۱۳۵
- ویژگی های روان شناختی دختر و پسر ۱۳۱
- رشد عقلی ۱۳۷
- رشد عاطفی ۱۳۸
- رشد اجتماعی ۱۴۰
- رشد و تدبیر اقتصادی ۱۴۱
- رشد اخلاقی و معنوی ۱۴۲

فصل هفتم: دوران آشنایی و فرآیند شناخت ۱۴۳

- دوران آشنائی ۱۴۵
- تعریف دوران آشنائی ۱۴۵
- اهمیت دوران آشنائی ۱۴۵
- دوره آشنائی و تصویر واقع بینانه از یکدیگر ۱۴۶
- فرایند تحقیق در شناخت و انتخاب همسر ۱۴۷
- الف) کشف سلامتی همه جانبه فرد مورد تحقیق ۷۴۱
- ۱- کشف سلامت جسمی (نشانه های سلامت جسمی) ۷۴۱
- ۲- کشف سلامت عقلی ۱۴۸
- ۳- کشف سلامت عاطفی ۱۴۸
- ۴- کشف سلامت اجتماعی ۱۴۹
- ۵- کشف سلامت اخلاقی ۰۵۱
- ۶- کشف سلامت دینی ۱۵۱
- ۷- کشف مدیریت اقتصادی ۲۵۱
- ب) کشف هماهنگی دختر و پسر در ویژگی های شخصیتی ۱۵۲
- ج) کشف اهداف ازدواج از نظر فرد مورد تحقیق ۱۵۲
- د) شناسائی فردی یا جمعی ۱۵۳
- ه) فراهم سازی زمینه های شناسائی و تشخیص بهتر ۱۵۴
- پیامدهای ابراز عشق در دوره آشنائی ۱۵۵

۱۵۷	 (و) شناسائی نشانگان شناختی، عاطفی و رفتاری منفی
۱۵۷	 (ز) شناسائی وضعیت فرد مورد نظر در خانواده
۱۵۸	 (ح) دوره ی آشنایی و نمونه سؤالات کاشف در تحقیقات سنتی
۱۵۸	 (ج) روش های خواستگاری

بخش چهارم: روابط دختر و پسر در دوران نامزدی..... ۱۶۱

۱۶۳	 فصل هشتم: دوران نامزدی با عقد موقت
۵۶۱	 تعریف عقد ازدواج
۱۶۵	 عقد موقت
۱۶۶	 تعریف دوران نامزدی
۱۶۹	 کاربردهای دیگر ازدواج موقت
۱۷۱	 موارد ازدواج موقت ممنوع
۱۷۲	 شرایط ازدواج موقت
۱۷۶	 تعریف دوران نامزدی با عقد موقت

۱۷۷	 فصل نهم: دوران نامزدی با عقد دائم
۱۷۹	 تعریف دوران نامزدی با عقد دائم
۱۸۰	 اهمیت دوران نامزدی با عقد دائم
۱۸۴	 ویژگی ها و شرایط عقد دائم
۱۸۴	 مهریه
۱۸۶	 جهیزیه
۱۸۷	 مدت دوران نامزدی با عقد دائم
۱۸۷	 پیامدهای طولانی شدن دوران نامزدی
۱۸۸	 مفاهیم حقوقی ازدواج
۱۹۱	 وکالت ضمن عقد ازدواج یا ضمن عقد خارج
۱۹۱	 شروط ضمن عقد در سند ازدواج
۲۹۱	 مقایسه روابط در دوران نامزدی با عقد دائم نسبت به عقد موقت

بخش پنجم: روابط همسران پس از تشکیل زندگی مشترک..... ۱۹۵

۱۹۷	 فصل دهم: روابط عاطفی زن و مرد
۲۰۲	 شکل گیری رابطه عاطفی بین همسران

۲۰۳	مدیریت روابط عاطفی پس از تشکیل زندگی مشترک
۲۰۳	۱- محبت
۲۰۴	مفهوم محبت
۲۰۴	اسلام و اهمیت محبت در زندگی مشترک
۲۰۵	آسیب شناسی بی محبتی همسران
۲۰۷	راه های ایجاد محبت
۲۰۸	۲- احساس یگانگی و صمیمیت
۰۱۲	آموزه های دینی و تقویت نگرش نعمتی به همسر
۲۱۱	۳- عشق
۲۱۲	عطریات درباره مفهوم عشق
۲۱۳	تفسیر شوینده از عشق مرد و زن
۵۱۲	رابطه عشق و شهوت جنسی
۲۱۷	رابطه عشق زن و مرد با عشق الهی
۲۱۸	عشق همه جانداران، و عشق شهوانی
۲۱۹	کنترل شهوات
۲۲۰	نظریات در تفاوت های عشق زن و مرد
۲۲۲	تأثیرات عشق بر روابط و زندگی زوجین
۲۲۳	فصل یازدهم: روابط جنسی زن و مرد پس از تشکیل زندگی مشترک
۲۲۶	مفهوم روابط جنسی
۲۲۶	نشوز از روابط جنسی
۲۲۷	عوامل مؤثر بر روابط جنسی سالم
۸۲۲	۱- هماهنگی گفتار با عواطف
۲۲۸	
۲۲۹	شیوه های گفتار عاطفی
۲۳۳	۲- هماهنگی مهارت های غیر کلامی با عواطف
۲۳۴	۳- درک شهوت جنسی همسر
۲۳۵	۴- رفتارهای زمینه ساز روابط جنسی
۲۴۱	شرایط ناسالم روابط جنسی
۲۴۴	حکم نزدیکی با همسر از پشت از نظر فقهی
۲۵۱	عوامل پیشگیری از انحرافات جنسی زن و شوهر
۵۵۲	چند همسری پس از ازدواج
۲۵۹	منابع

❖ مقدمه سازمان

با نگاهی، در زندگی موجودات زنده در می‌یابیم همواره آنچه که اهمیت بیشتری داشته، در شرایطی امن قرار داده شده است. محفوظ ماندن موضوع مهم، در قالب آیین‌ها، رسوم، مقررات و نظام فرهنگی از جمله‌ی مهمترین شرایط انسانی است که به وضوح قابل مشاهده است. در طبیعت موضوع بقاء نسل در کنار زنده ماندن اهمیت بی‌بدیلی دارد. در اجتماعات انسانی نیز زادآوری الزامات زیستی خود را از طریق فیزیولوژی انسانی و الزامات رشدی خود را از طریق روابط سازمان یافته اجتماعی بدست آورده که حاصل آن فرزندی توانمند برای بقای خود و نسل آتی و منتهی به آفرین‌های پاسدار جامعه بوده است. این هدف جریان تکامل ارتباط دو جنس نوع بشر را برای حفظ نسل به جهت تأمین شکل نهاد خانواده و ازدواج سازمان داده است. نهاد خانواده تغییرات گسترده‌ای در طول تاریخ داشته (هم کنون نیز این تغییرات در حال انجام است). می‌توانیم به روشنی دریابیم این نهاد که حاصل تجربه‌ی هزاران ساله بشر است در معرض تهدید و تقویت قرار می‌گیرد. ما در سازمان بهزیستی کشور برآنیم که تهدیدها را بکاوش و نهاد قوت آن را افزایش داده، فرصت‌های بیشتری برای حفظ آن فراهم کنیم.

یکی از مهمترین پایه‌های برپایی و استمرار حیات خانواده، مسائل جنسی است که به تعبیر آقای دکتر جهانشاهی فرد، اسکلت بندی آن را تشکیل می‌دهد. دیدگاه‌های مختلف فرهنگی، علوم تجربی، دینی و حتی سیاسی در مورد وضعیت مطلوب آگاهی‌های عمومی در خصوص مسائل جنسی وجود دارد؛ اما تقریباً هیچ دیدگاهی لزوم پرداختن به آن را انکار نکرده است. کتاب حاضر یکی از منابعی است که از دیدگاه مذهبی در همین مورد تالیف شده است. دفتر مشاوره و امور روانشناختی معاونت توسعه و تغییر با هدف بسط و گسترش دانش مربوطه و زمینه‌سازی تعامل دیدگاه‌های مختلف، چندی است به تبیین نظر این مرکز به صورت قابل نقد پرداخته و منابع گوناگونی در زمینه موضوع ازدواج و خانواده تهیه و تدوین نموده است.

کتاب حاضر نیز یکی از این موارد است و امید می‌رود علاقمندان به ارتقای وضعیت سلامت اجتماعی کشور با مطالعه آن و بازخورد مناسب، کشور و سازمان را در جهت شناسایی مناسب‌ترین الگوی آموزش مسائل جنسی یاری نمایند. به راحتی می‌توان تصور کرد که تفاسیر و تعبیر گوناگونی از هر نظریه و دیدگاه، از جانب اندیشمندان حوزه‌های دیگر وجود داشته باشد و از آن جمله تفاوت اندیشی در حوزه علوم تجربی است که احتمالاً خواننده محترم این کتاب با آن روبرو خواهد شد. باعث مسرت است که دانشمندان نه چندان فراوان این حوزه و از جمله‌ی آنان استاد محترم حجت الاسلام و المسلمین جناب آقای علی نقی فقیهی، ضمن تصریح علمی به لزوم پرداختن به این مساله که خود را از طریق تالیف کتاب مذکور نشان داده است، فرایند تولید دانش

و تعامل را یاری نموده‌اند. از لطف ایشان متشکرم.

همچنین از تلاش همکاران معاونت مشاوره، جناب آقای مهدی میرمحمد صادقی و جناب آقای دکتر کامران جعفری‌نژاد سپاسگزارم که با شناخت اهمیت امر از طریق مسیر مبتنی بر شواهد، در پی یافتن آنچه برای کشور قابل استناد است، همت گماشته‌اند. ما در این شرایط و در این زمینه اطمینان داریم برای بهبود جایگاه نهاد خانواده نیازمند آگاه‌سازی و دانش‌افزایی در خصوص مسائل جنسی هستیم. آنچه نه دین و نه علم تجربی آن را فروگذار نکرده‌اند. ما برای عبور از خاک ریز سکوت، نیازمند هوشیاری فرزانه هستیم. تلاشتان مقبول خداوند مهربان باد.

دکتر فاطمه عباسی

معاون توسعه پیشگیری سازمان بهزیستی کشور